

Samferdselsdepartementet

Postboks 8010 Dep,
0030 Oslo

REF: EHB
Dato: 20.10.2022

HØRINGSSVAR – TILBAKEHOLDSRETT FOR INNLEIDE BILLETTKONTROLLØRER

Det vises til Samferdselsdepartementets høring «Tilbakeholdsrett for innleide billettkontrollører» av 21. juli 2022 og Kollektivtrafikkforeningens forslag om lovendring som tillater tilbakeholdsrett av innleide kontrollører, innsendt 6. juli 2021.

Kollektivtrafikkforeningen mener at det er meget positivt at det nå åpnes for at også vektere som opptrer på vegne av kollektivtransportsekskapet kan utøve tilbakehold, slik praksisen var før dommen i HR-2020-2126-A. Dette vil være et viktig verktøy for å sikre medlemmenes inntekter for den samfunnsnyttige transporttjeneste som tilbys til befolkningen.

Vi har likevel noen merknader til lovforslaget.

Hvem som omfattes av retten til å utøve tilbakehold og begrepet transportselskap

Utgangspunktet etter yrkestransportloven er at fylkeskommunene har ansvar for rutetransport, jf. § 22. I § 23 er det åpnet for at fylkeskommunen kan opprette administrasjonsselskap for å forvalte fylkeskommunens ansvar for rutetransporter. Ruter, AtB og Kolumbus er eksempler på slike administrasjonsselskap.

Begrepet «transportsekskapet», som benyttes i yrkestransportloven § 33, 2. ledd og jernbanelovens § 7a, er ikke entydig og bør presiseres. Ingen av de to lovene har en egen definisjon av begrepet. Kollektivtrafikkforeningen har forstått Samferdselsdepartementet slik at de tolker begrepet til å i hvert fall omfatte den som utøver transporten (operatøren). Både i høringsnotatet og i den nevnte dommen fra Høyesterett gir indikasjoner på at transportselskap og administrasjonsselskap skal forstås likt. Dette er vi enige i.

Administrasjonsselskapet, eller organet dersom det ligger innad fylkeskommunen, har en viktig rolle som den som inngår avtalen med kunden, og som dessuten har det overordnede oppfølgingsansvaret ovenfor kunden. Administrasjonsselskapet (-organet) vil også være den som følger opp forpliktelser

overfor kundene slik de er nedfelt i transportvedtektene (reisevilkår) og Busspassasjerrettighetsforordningen. I tillegg er de den som planlegger transporten, kjøper den inn og følger opp utført transport.

Administrasjonsselskapet (-organet) vil derfor ha en rolle som «transportselskap» slik det beskrives i yrkestransportloven § 33, 2. ledd og jernbanelovens § 7a. Et eksempel er at det etter lovens reglering vil være administrasjonsselskapet, i rollen som «transportør», som kan få godkjent transportvedtekter, hvor retten til å utøve tilbakehold skal være regulert, jf. yrkestransportlovens § 33, 1. og 2. ledd.

I Samferdselsdepartementets lovforslag til ny yrkestransportlov § 33, 2 ledd og jernbanelovens § 7a, legges det opp til at tilbakehold kan utøves av transportselskapet selv eller av vektere i en vaktvirksomhet, på vegne av transportselskapet. I denne sammenhengen må begrepet transportselskap også omfatte et administrasjonsselskap, da det er denne som inngår avtalen med vaktvirksomheten og følger opp at billettkontrollen utføres i samsvar med loven og dets forarbeider. Dette er lagt til grunn i Høyesterett avgjørelse i HR-2020-2126-A. En forutsetning for at man vil benytte egne ansatte vil uansett være at man bruker personer med relevant kompetanse som for eksempel ansatte med vekterutdannelse.

Det vises i den forbindelse også til Busspassasjerrettighetsforordningen som skiller mellom transportør/administrasjonsselskap, og undertransportør (den som utøver transporten), jf. Artikkel 3 bokstav e) og f). I tillegg vises det også til Samferdselsministerens pressemelding av 21. juli 2022, hvor det ser ut til at Samferdselsministeren legger samme forståelse til grunn.

Kollektivtrafikkforeningen foreslår derfor at man i begge lover gjør det oppklarende ved at det i lovteksten defineres at med transportselskap menes:

1. administrasjonsselskap/-organ som inngår avtalen med kunden, og
2. transportøren som utfører transporten.

På denne måten vil bestemmelsene omfatte både administrasjonsselskapet/-organet som inngår avtalen med kunden (også på skinnegående som trikk og t-bane), og drifts- eller operatørselskapet som utfører transport, og som dessuten har ansvaret for sikkerheten ved driften.

Med vennlig hilsen

Olov Grøtting (sign)
Daglig leder
Kollektivtrafikkforeningen